

Bookstart

16.4.2025

S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA

skip

S knížkou do života

- pro vzdělanou společnost
- pro rodinu
- pro úspěšnou budoucnost dětí

S knížkou do života

- mezinárodně pozitivní
ohlas
 - know-how
- přínos pro děti, rodiče,
obec, kraj a společnost

„Ve věku do 3 let se utváří osobnost téměř ze 70 %.“
(V. Laufková)

... narodí se dítě - rodiče - komunikace - rozvoj jazyka/řeči – čtení
a porozumění - škola - lepší výsledky - celoživotní učení - lepší uplatnění -
vzdělaná společnost

Co je Bookstart?

inspirovaný a podložený zahraničními zkušenostmi a **výzkumy**

vzdělávací projekt pro rodiče/rodiny a děti - pro rodiče s miminky (0-3 roky)
a pro rodiče s dětmi ve věku 3-6 let

podstata:

1. pořízení a předání motivačních setů/balíčků – prvních knížek pro společné čtení
2. následné setkávání s rodiči a dětmi v knihovně

Komplexní projekt - navazuje Knížka pro prvňáčka – pasování na čtenáře

Zdroj: Zonerama S knížkou do života – Městská knihovna Náchod

Co je cílem?

pěstovat a podporovat lásku ke knížkám, příběhům
a čtení

podporovat rozvoj jazykových dovedností, vnímání
a dětské fantazie

povzbuzovat rodiče, aby si čtení užívaly, četly dětem od nejútlejšího
věku a chápaly, že existuje přímá vazba mezi čtením a vzděláváním

nabídnout tipy a rady pro společné čtení a orientovat rodiče v nabídce
dobré literatury pro děti

nabídnout zajímavý program a prostor pro sdílení
a rozšířit tak služby knihovny pro nejmladší děti

Proč?

- alarmující výsledky žáků v testech čtenářské gramotnosti
- opožděný vývoj řeči dětí, logopedické vady
- nepřipravenost dětí na školu

Projekt několika kontinentů

Bookstart UK (od r. 1992)

Lesestart v Německu (od roku 2011)

Buchstart ve Švýcarsku (od roku 2018)

Nati per Leggere v Itálii (od roku 1999)

Boekstart v Belgii (od roku 2005)

BoekStart v Nizozemí (od roku 2011)

Crescer a Ler (Read to Grow) v Portugalsku (od roku 2009)

Preparing for life v Irsku (od roku 2007)

Leseland v Rakousku (od roku 2015)

Platforma EU Read (25 evropských zemí, 34 organizací)

např. *Bookstart Japan*, *Jižní Korea*, *Thajsko*, *Čína*, *Nový Zéland*, *Austrálie*, *Kolumbie* i *Jamajka*

Výsledky zahraničních průzkumů

- podporou společného čtení sílí vzájemná vazba mezi rodičem a dítětem
- rodiče čtou a sdílejí s chutí knížky se svými dětmi (čtou např. denně ...)
- **dítě je lépe připraveno na školu**, má lépe rozvinuté jazykové a další dovednosti
- rodiče mají větší sebedůvěru, lepší znalosti i dovednosti
- pomáhá také dětem se specifickými potřebami
- vytváří se vazba mezi rodinou a knihovnou, mezi rodičem a knihovníkem (povídají si spolu např. o vývoji dítěte, vhodných knížkách a aktivitách)

A sure start with books. Barrie Wade, Maggie Moore. 2000.

Dostupné z:

<https://www.booktrust.org.uk/globalassets/resources/research/bookstart-a-sure-start-with-books-wade-and-moore-2000.pdf>

Vliv čtení v raném věku může mít podle britské studie z roku 2000 také na **školní výsledky**. Ve studii byla srovnána skupina žáků, kteří byli ve věku 9 měsíců zahrnuti do projektu Bookstart (tzn., dostali sadu Bookstart) s jinou skupinou (vybranou za přísných podmínek). Byla zkoumána úspěšnost těchto dvou skupin ve zkouškách SATS 1. úrovně (věk 7 let). Jak výsledky testů, tak hodnocení učitelů potvrdilo, že **„skupina dětí Bookstart“ dosáhla výrazně lepších výsledků**. Lepších výsledků dosáhli především v oblastech čtenářská gramotnost, porozumění textu, psaní a pravopis.

Barrie Wade, Maggie Moore. Bookstart: The first five years. A gift for life. 1998.

Dostupné z: <https://www.booktrust.org.uk/globalassets/resources/research/bookstart-the-first-five-years-1998-wade-and-moore.pdf>

Ve studii byl vybrán náhodný vzorek rodičů a dětí (2 až 3 letých) vybavených sadou Bookstart se skupinou bez Bookstartu.

- 68 % rodičů Bookstart uvedlo, že čtení je jednou ze tří nejoblíbenějších činností jejich dětí – ve srovnání s 21 % u druhé skupiny
- 75 % rodičů Bookstart uvedlo, že dává knihy jako dárek – druhá skupina 10 % rodičů
- 43 % rodičů Bookstart bere své děti aspoň jednou měsíčně do knihovny – druhá skupina 17 %
- 100 % dětí Bookstart bylo nadšených ze čtení knih ve srovnání s 34 % dětí z druhé skupiny
- 68 % dětí Bookstart aktivně ukazovalo v knihách při prohlížení (ve srovnání s 21 %)
- 61 % dětí Bookstart pokládalo otázky (ve srovnání s 21 %)

Pro rodiče pracující se sadou Bookstart se čtení knih dětem stalo důležitou náplní každého dne, čas strávený nad knihami byl hodnotný jak pro rodiče, tak pro děti a byl zde vytvořen dobrý základ pro rozvoj čtenářské gramotnosti dětí. Děti z těchto rodin byly více aktivní při čtení knih a vykazovali větší zájem a soustředěnost.

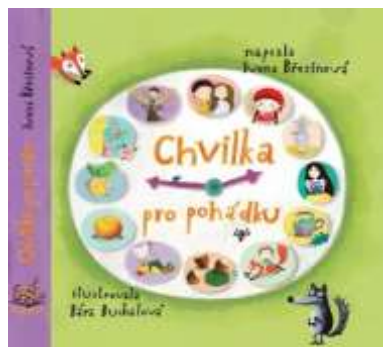
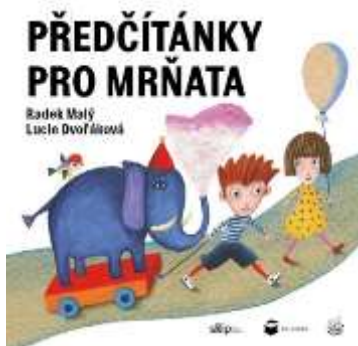
Co je unikátní?

Spojili jsme se s **předními autory a ilustrátory dětských knih, kteří vytvořili unikátní díla** (knihy, leporela), která jsou **vydávána pouze pro projekt**, přímo na míru.

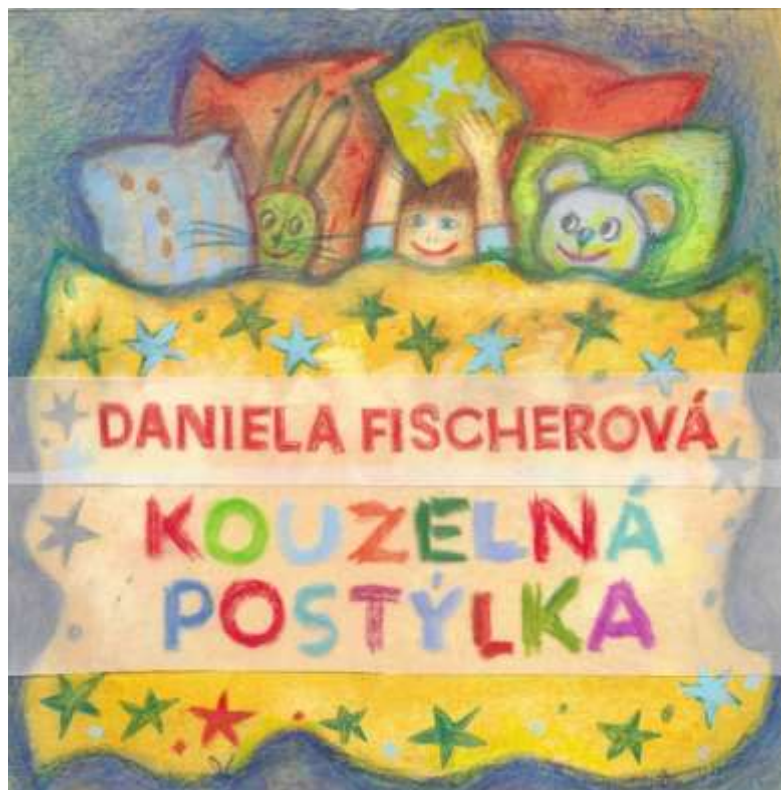
Nelze je zakoupit v běžných knihkupectvích, ani u žádného nakladatele.

Projekt oslovuje i rodiny se specifickými potřebami

Dětské knihy i metodická publikace přetlumočená do českého znakového jazyka a v audiopodobě jsou součástí setů pro neslyšící rodiče a děti a pro rodiny s nevidomými dětmi či rodiči.

Set pro 0-3 roky 2025

leporelo D. Fischerové, ilustrace I. Šafránková

metodický kalendář

doporučené knížky

sada na tvoření

časopis Puntík

leták

taška

Sety 3-6 let - 2025

O průhledném kocourkovi -
D. Krolupperová, ilustr.
M. Bergmannová

hra – barevný tangram

doporučené knížky

komiksový sešit CREW

záložka

baťůžek

Scénáře setkání

Trocha čísel

S KNÍŽKOU DO ŽIVOTA/BOOKSTART

2025

8. ročník

468

zapojených
knihoven

21 000

22 000

oslovených rodin
každý rok

podporuje
několik
krajů

sety pro 0-3 roky

sety pro 3-6 let

metodické
příručky
a semináře pro
knihovny

www.skizkoudozivota.cz

skizkoudozivota

S knížkou do života

skizkoudozivota

BOOKSTART
S knížkou do života

skip

MINISTERSTVO
KULTURY

Otázky?

Přínos pro kraj

- zviditelňuje kraj obyvatelům
- kraj přímo oslovuje rodiny – jedinečná možnost
- vliv na život v obcích a regionu
- vliv na stabilitu rodin – rodinná soudržnost, mezigenerační působení
- informovanost a vzdělávání rodičů
- též pro rodiny se specifickými potřebami
- zajištěná služba pro podporu rodin

Do obce vnáší jiskru

Do obce přinese pomyslnou jiskru a nastartování sdílení a pocitu komunity tolik potřebnou k místnímu rozvoji a vztahu k místu.

Na propojení rodičů malých dětí s knihovnou se pak nabalují další aktivity v místě, zapojení dalších generací, spolupráce s místními partnery, rekonstrukce prostor, nabídka dalších tipů akcí v obci jiného typu, zájem o vytváření něčeho společného.

Několikaleté zapojení obce do projektu Bookstart nám přineslo aktivizaci maminek a jejich dětí, které se tak pravidelně scházejí v místní obecní knihovně. Postupně pak dochází k bližšímu seznamování dětí s knihami i v mateřské školce a návazně i základní škole, se kterou obecní knihovna také úzce spolupracuje." (Ing. Dušan Šustr, starosta obce Nepolisy)

Spoluúčast - cena setu

cena dotovaná (díky podpoře SKIP,
sponzorů)

práce dobrovolníků

kdyby se měly jednotlivé
komponenty koupit, cena by byla
5x vyšší

MINISTERSTVO
KULTURY

CREW

JIROUT
REKLAMNÍ AGENTURA

Spoluúčast knihoven

Předávání motivačních sad, příprava a organizace slavnosti.

Příprava a dovybavení prostor vhodných pro pobyt rodin s malými dětmi.

Příprava, organizace a realizace vlastních inspirativních a vzdělávacích setkání pro rodiny s dětmi 0-6 let v klubících podle věku dětí.

Vytváření vlastních scénářů setkání a aktivit, rekvizit např. podle knižních příběhů.

Dovybavení fondů knihovny o vhodnou literaturu pro nejmenší a vzdělávací literaturu pro rodiče.

Knihovny dodržují pravidla

spolupráce se zřizovatelem

členství v profesním svazu (SKIP ČR)

objednání motivačních sad a jejich předání

uspořádání 4 relevantních akcí pro rodiče s dětmi ročně a vytváření komunity

budování odpovídajícího fondu (knížky pro nejmenší, knížky pro rodiče)

přizpůsobování prostředí a vybavení pro miminka a batolata

dokumentace činnosti a roční zpráva prostřednictvím dotazníku na webu projektu

udržitelnost projektu 6 let pro následnou evaluaci

propagace projektu v obci

zvyšování kvalifikace knihovníků

Podpora

Profesní svaz SKIP ČR a záštita Ministra kultury

Projekt přivítali pedagogové, lékaři, psychologové, část veřejné správy, politiků a také samozřejmě část knihovnické veřejnosti. Za všechny uvedme vyjádření paní MUDr. Aleny Dernerové (dětská lékařka a senátorka):

„Jsem dětský neurolog praktikující již řadu let a musím říci, že spektrum pacientů se v mé ordinaci v průběhu let výrazně změnilo. V posledních dvou letech významně stouplo procento dětských pacientů, kteří mají opožděný vývoj řeči, nebo mluví na svůj věk velmi špatně. Ve většině případů byl problém v nadužívání digitálních technologií, zejména tabletů, které děti dostaly od rodičů, aby si hrály.

Co chybí, je mluvené slovo, které ničím nenahradíte. Proto velmi vítám a podporuji projekt Bookstart. Návrat ke knize. Čtení vede k rozšiřování slovní zásoby, zlepšuje vyjadřovací schopnosti a obecně nám rozšiřuje obzory.“

Zapojení v krajích – počet knihoven

Moravskoslezský – 79

Zlínský – 77

Královéhradecký – 73

Středočeský – 66

Jihomoravský – 36

Jihočeský – 34

Liberecký - 26

Olomoucký – 22

Vysočina - 21

Pardubický – 20

Plzeňský – 20

Ústecký – 19

Karlovarský – 16

Praha - 8

Přínos pro rodiny

Byla jsem velice překvapena, jak bohatý program se nechá pro tak malé děti připravit a hlavně z toho, jak syn báječně od tak útlého věku reagoval. ... Tuto aktivitu máme moc rádi, protože nám oběma mnoho přináší – setkání s dětmi, podobně naladěnými dospěláky, mluvené slovo, zábavu, nové básničky a písničky. (Martina M.)

Akce s Bookstartem jsou naprosto úžasné. Největším přínosem je za mě zaprvé představení nových inspirativních knih jak dětem, tak především rodičům, ale také kreativní a přístupnější představení děje právě dětem (prostřednictvím her, úkolů, ...). Za mě je to jeden z nejlepších projektů pro děti, co existuje. (Jana B.)

Naprosto úžasné i jako tvoření společných zážitků. (Helena D.)

Výhody jsou, že umožňuje setkávání rodičů s podobně starými dětmi, že motivuje číst s dětmi doma (rodiče vidí, že děti příběhy zajímají a vydrží poslouchat), že děti si plněním úkolů trénují hrubou a jemnou motoriku, úkoly pro děti inspirují rodiče na hry s dětmi doma. (Marie K.)

Pro nás s dcerami jsou akce s Bookstartem velmi cenné. Je to pro nás skvělá zábava spojená se čtením, tvořením, fantazií, radostí i dárečkem v podobě setu nebo výrobků. Opravdu hodnotný čas, který je nám poskytnut zcela zdarma. (Anežka S.)

Zdroj: Zonerama S knížkou do života – Městská knihovna Špindlerův Mlýn

Přínos pro rodiny

- společný prožitek
- setkání dětí s vrstevníky
- inspirativní knihy
- aktivity na doma
- rozvoj motoriky, fantazie
- zájem, lepší soustředění
- výhodou - zdarma

Jednoznačně prokázaný pozitivní dopad na rodiče, děti i knihovnu

rodiče čtou a sdílejí s chutí knížky se svými dětmi (čtou např. pak denně ...)

rodiče mají větší sebedůvěru, lepší znalosti i dovednosti

podporou společného čtení sílí vzájemná vazba mezi rodičem a dítětem

vytváří se vazba mezi rodinou a knihovnou, mezi rodičem a knihovníkem

rodiče chodí s dětmi do knihovny i mimo plánovaná setkání, zvyšuje se návštěvnost a výpůjčky😊

dítě je lépe připraveno na školu, má lépe rozvinuté jazykové, emoční, motorické dovednosti

Inovuje služby knihoven

Z projektu jsem nadšená, rodiče i děti také, pomohl díky sadám obecní knihovně Doubravčice dostat se do povědomí obyvatel.

Překvapil nás zájem matek a otců, námi doporučená literatura je často v oběhu, vždy se jedná o příjemné setkání, které všem rychle uteče. Díky za tento projekt. Zájem o knihovnu jako místo setkávání se zvýšil.

Každé setkání s malými dětmi je originál, opakujeme říkadla, vítací a rozlučkové popěvky, hodně zpíváme, zpívám i písničky a říkadla mého mládí, které maminky už neznají. Setkávání jsou radostná a užívají si je nejen děti, ale i maminky. Chceme zakoupit divadélko a Orffovy nástroje.

Harmonogram

Vítání a akce po celý rok

Duben: vyhlášení dalšího ročníku

Květen/červen: objednávky sad na další rok

Říjen/listopad: distribuce sad

Leden následujícího roku: závěrečná zpráva
– dotazník + foto

Krok za krokem

oslovit starostu, zřizovatele – *nejlépe osobně, i podpora krajů*

přihlásit se do projektu (být institucionálním členem SKIP, registrovat se, pořídit balíčky/sety)

připravit si sady

předat sady na vítání občánků (... *v knihovně, v porodnici, spolupráce s matrikou*)

pozvat na setkání rodiče s dětmi

připravit akce / program (*stačí i 30 min, jednoduchost*)

připravit dětský koutek - příjemné prostředí pro malé děti

připravit a mít vhodné knížky pro malé děti a jejich rodiče

TIP: získat partnery

Zdroj: Zonerama S knížkou do života – Knihovna I. Hermanna a IC Chotěboř

Jak se přihlásit

být institucionálním členem SKIP
registrovat se na webu projektu
každý rok znovu
pořídít balíčky/sety
kolik sad? – *info matrika*
malá rezerva vhodná
sety jsou stejné 3 roky

Registrace 2025, (do)objednávky 2024

IČ		Načíst data z ARES dle IČ	 Videoprůvodce
DIČ			
Obchodní název			
Ulice a číslo			
Město, PSČ			
Kraj			
Adresa doručení	☐ (Pokud mají být sety doručeny na jinou než fakturační adresu)		
Jméno knihovny			
Email knihovny			
Jméno kontaktu			
Email kontaktu			
Telefon kontaktu			
Knihovna je členem SKIP od		Knihovna	☐ pokračuje v projektu ☐ se nově zapojuje
Počet novorozenců dětí v obci, v předchozím roce			
Objednávky setu (počet bude zaokrouhlen nahoru na celé 10)			
doobjednávky 2024	(pro děti 0-3 roky zbývá 1960 ks)		
	(pro 3-6 let zbývá 100 ks)		
Nové sety a doobjednávky budou fakturovány samostatně (na 2 fakturách)			
nové objednávky 2025	(pro děti 0-3 roky)		

Podpora v 7 krajích

Ve Středočeském (sety a lektoři) a Královéhradeckém kraji (sety, vybavení a lektoři).

Sety pro knihovny si objednávají kraje Moravskoslezský, Karlovarský a Plzeňský.

Speciální podporu věnoval prostřednictvím tzv. regionálních funkcí v roce 2023 Zlínský kraj (sety a vybavení).

V roce 2025 projekt významně podpoří i Olomoucký a Liberecký kraj (sety).

Varianty krajské podpory - procesy

Kraj podpořil žádost o individuální dotaci koordinátora projektu v kraji.

Kraj si sady pro své rodiny přímo objednal u výrobce bez nutnosti dotace s informacemi od krajských knihoven o počtech rodin.

Kraj navýšil finance na regionální funkce o prostředky na projekt S knížkou do života.

Kraj svěřil finance na podporu projektu přímo do rukou krajské knihovny.

Krajský model podpory - peníze

Za částku 100.000 Kč ročně můžete přímo obdarovat 20 % rodin z vašeho kraje knížkami pro nejmenší a tříleté děti.

Za částku 280.000 Kč ročně můžete přímo obdarovat 20 % rodin z vašeho kraje knížkami pro nejmenší a tříleté děti, umožníte rodičům vzdělávací přednášky a doplnit vybavení knihoven o didaktické pomůcky či zútulnění prostor pro nejmenší.

Za částku 300.000 Kč ročně se o Vaší podpoře rodinám dozví přímo až 60 % rodin z vašeho kraje díky knížkám pro nejmenší a tříleté děti.

Za částku 840.000 Kč ročně se o Vaší podpoře rodinám dozví přímo až 60 % rodin díky knížkám pro nejmenší a tříleté děti, umožníte rodičům vzdělávací přednášky a doplnit vybavení knihoven o didaktické pomůcky či zútulnění prostor pro nejmenší.

Zdroj: Zonerama S knížkou do života – knihovna Mladá Boleslav

Kontakty

Roman Giebisch

roman.giebisch@nkp.cz

Zlata Houšková

zlata.houskova@gmail.com

Barbora Čížinská, Kateřina Hubertová

objednavkybookstart@knihovnahk.cz